

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Marele dar al credinții.

Virtuțile dumnezeiești, însemnătatea lor simbolică.

Credința socotită ca virtute, este cea dintâi dintre cele trei virtuți, cari se numesc dumnezeiești. Aceste virtuți se închipuiesc prin trei fecioare cerești, având fiecare anumite simboale sau semne, cari le deosebesc.

Credința are în cap un văl sau năframă, care acopere ochii fecioarei lăsând descoperite urechile. Cu o mână pune degetul pe gură, iar cu cealaltă ține Crucea și Chiesile Sfântului Petru.

Speranța sau *nădejdea* șede răzimată de o anghiră de corabie, în mână dreaptă ține o făclie aprinsă, iar ochii îi ține ridicați spre Ceriu.

Iubirea sau *dragostea* stă în picioare cu fața strălucitoare de bucurie. Într-o mână ține cartea legii, iar în cealaltă păharul preaslăvitei Cuminăcături.

Lumina credinții. Geamănul orb. Credința este o lumină mai pe sus de fire și ca o vedere din lăuntru cu mult mai strălucită decât vederea din afară pe care o avem prin ochii trupului. Aceasta vedere a credinții nu este privirea lucrului în sine însuș, ci *cunoștința sigură a lucrului pentru mărturisirea lui Dumnezeu*. Putem zice că prin credință și aceia cari sunt orbi, văd și ei: văd o lume cu mult mai frumoasă decât lumea aceasta de pe pământ, și nu trebuie nici decum

să se supere că sunt lipsiți de lumina soarelui.

Când sfântul Antonie cel Mare, patriarhul pustnicilor din Răsărit, veni din fundul deșărtului să cerceteze pe marele Atanasiu, prigonit de Ariani, un orb, cu numele *Geamăn* (Didim), a voit, să vorbească cu Sfântul Antonie. Geamănul era un bătrân de cinste foarte învățat în slintele Scripturi. Sf. Antonie se duse la casa acestui orb și grăi cu el mai multă vreme despre mai multe locuri din Cărțile sfinte. Sfârșind vorbirea, Sfântul, care se mira mult de adâncimea științei acestui orb, îl întrebă că oare nu se năcăjeste el pentru orbăia lui. Oh, răspunse Geamănul, *spre rușinea mea mărturisesc că prea adeseori gem pentru boala și slăbiciunea mea, și mă tânguesc.*

Mă mir foarte mult, răspunse sf. Antonie, că un om înțelept, cum mi se pari tu, să se supere pentru acei ochi de carne, cari ne sunt comuni și îi au deopotrivă și muștele și furnicile și alte dobitoace josnice. Oh, iubite frate, tu ai o vedere cu mult mai strălucitoare, aceea lumină din lăuntru, pe care o au numai Sfinții și Ingerii, și prin care noi vedem nu lucrurile trecătoare ci vedem pe însuși Dumnezeu. Bucură te frate, că ai un suflet mai luminat decât trupul, și ai acei ochi ai sufle-

tului, asupra cărorora pofta nu are nici o putere, decât că ai avea acei ochi trupești, de carne, cari cu o singură privire necurată, ne pot arunca în prăpastia iadului. Lumina din lăuntru, de care grăia sfântul Antonie, era lumina credinții.

(Va urma)

File rupte dintr'un carnet.

Sub acest titlu scrie un foiletonaș drăguț dl. E. Butuza în „Unirea” din Blaj.

După ce autorul își descrie impresiunile pioase și înălțătoare la priveliștea Romei eterne cu ocaziunea pelerinajului de anul sfânt, revine în gândul său la începutul erei creștine și se ocupă cu chestiunea reședinței și persoanei Pontificalui.

Reținem cu plăcere pentru frumusețea ei aceasta parte a articolului în următoarele :

Mă întreb : Dece vicarul de pe pământ alui Hristos, apostolul Petru, cel dintâiu papă, și-a pus scaunul său chiar aici la Roma ? Mântuitorul lumii doar în Ierusalim, pe muntele Golgota, și-a vărsat sângele pentru mântuirea neamului omenesc. N'ar fi fost oare mai potrivit, ca și vicarul său acolo la poalele Golgotei să-și pună reședința ; deacolo să-și pască mieluștii și oile încredințate grijei și păstoririi sale ? Nu ! Mântuitorul lumii a știut, că n'ar fi fost bine așa. A știut, că lumea își va schimba centrul, că el se va muta din Răsărit la Apus. Deaceia sf. Petru, îndată după înălțarea la cer a Mântuitorului, mânat de-o tainică putere, părăsește Ierusalimul și pleacă departe. Mai întâiu în Antiohia, marele centru comercial și industrial al Orientului, își așează scaunul său. Dar o putere nevăzută nu-i dă pace, îl mână și de aici mai departe . . . spre centrul imperiului roman, spre : Roma Cezarilor.

Ce vei face tu, Simon Petru, în Roma lui Nero ? Tu vrei să transformezi lumea cu învățătura lui Hristos cel răstignit ? „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor învinge pe ea” — și-a zis dumnezeescul învățător, dar oare vei putea tu și mica la turmă să stați împotriva valurilor de urgie, ce vor veni să vă înecă ? !

Grandioasa biserică zidită deasupra mormântului tău Vaticanul, lăcașul urmașilor tăi, dovedesc, că Hristos, pe care l-ai propovăduit cu atâta tărie, a biruit lumea. Azi : Christos vincit, Christus regnat, Christus imperat, Christus ab omni malo plebem suam defendat (inscripția de pe obeliscul din piața sf. Petru). Aceeasă tainică putere, ce a condus pe sf. Petru la Roma, a alungat de-acolo pe puternicii împărași și cezari romani. Aceștia își mută scaunele lor când la Milano, când la Pavia, când la Ravena și Tier, iar mai târziu la Constantinopol. Unde sunt azi aceste tronuri ? Toate au dispărut. De două mii de ani stă neclintit, a rămas un singur tron : tronul papal din Vatican . . . Christus imperat.

Aici în Vatican, lângă mormântul și Petru, este centrul spiritual, centrul împărăției de pe pământ a lui Isus Hristos. Aici s'au întâlnit și s'au încăierat la luptă crâncenă lumea veche cu lumea nouă, păgânismul cu creștinismul, sclăvia cu înfrățirea întru Hristos Isus, puternicii cezari de pe pământ cu împărății sufletești, cu papii, timpul cu eternitatea, cele trecătoare cu cele nemuritoare. Urmașii lui Petru, papii, sunt conștiința vie a tuturor națiunilor și popoarelor ; ei sunt — prin Hristos — izvoare nescacate de lumină, har și autoritate ; ei sunt străjerii credinței întru Isus Hristos, ai iubirii divine, ai nădejzii într'o lume neperitoare ; ei sunt apărătorii neînfrânți ai adevărului și ai justiției, patronii celor asupriți, nemituiți judecători, unica Sanctitate, în fața căreia își pleacă genunchii împărași tari și miniștrii plenipotențieri, a cărei superioritate au recunoscut-o toți episcopii și patriarhii din Apus și Răsărit renunțând cu toții la titlul de papă !

Și dacă la început a fost un papă în Antiohia, un papă în Alexandria, un papă în Ierusalim, azi nu mai sunt demult . . . Azi avem un singur papă, pe papa dela Roma și lui singur și numai lui îi compete titlul de Sanctitate.

Veniți aici toți neodihniții cu vederi strâmte și vedeți puternica stâncă dela temelie bisericii lui Hristos, pe care nici porțile iadului nu o vor învinge, căci : Christos ab omni malo plebem suam defendit ! Veniți toți ceice sunteți măhniiți din cauza alipirii noastre la Roma papală și priviți miile de pelerini, cari vin din mari depărtări să

se închine la mormântul sf. Petru, să asalteze zilnic Vaticănu pentru a fi primiți în audiență și binecuvântați de adevăratul urmaș al sf. Petru! Veniți și vedeți grandioasa expoziție a misionarilor catolici din cele mai îndepărtate colțuri ale pământului... și vă veți convinge. cât de mici sunteți voi cei bârfitori... și ce mare, ce formidabilă forță morală reprezintă acest Papă!

Veniți, noi frații voștri mai mici vă vom conduce la El... și El ne va primi cu bucurie, căci este păstorul cel bun, care sufletul și-L pune pentru oi, și glasul Lui vom auzi și vom fi... o turmă și un păstor.

Inchinarea cinstului lanț al sfântului și întru tot lăudatului Apostol Petru — 16 Ianuarie. Dacă deschidem Mineiul chiar și acela care s'a tipărit la București în 1909 cu binecuvântarea S. Sinod al Bisericii ortodoxe române, la 16 Ianuarie găsim: „Inchinarea cinstului lanț al sfântului și întru tot lăudatului Apostol Petru.” Iacă ce ne spune Mineiul acesta, ca și cel din Blaj despre S. Petru:

„Astăzi temelul Bisericii Petru, piatra credinței, ne pune nouă înainte cinstul lanț spre sufletească întărire. Strălucește lanțul tău, o verhovnice pururea mărite, ca soarele ceresc... Roma nepărăsind, la noi ai venit prin cinstitele lanțuri, care ai purtat, cel ce ai fost decât Apostolii mai întâi pe scaun șezător. Pe piatra dumnezești tale mărturisiri fiind întăriți, ce-ace ești pe scaun mai întâi șezător, lauda Apostolilor lui Hristos.... Piatra Hristos, pe piatra credinței, pe cel mai întâi decât ucenicii pe scaun șezător, îl preamărește luminat.... Ca pe un mai mare al înțelepților apostoli și descueto al Impărăției cerurilor te lăudăm pre tine cu credință Apostole și sărutăm cu curată cunoștință, Petre lanțurile, care ai purtat ca un făcător de rele, stricând facerile de rău ale

vrăjmașului.... Pe cel mai mare și mai întâi decât Apostolii, pe dumnezeșcul ucenic al adevărului, pe marele Petru să-l lăudăm și lanțul să-l sărutăm cu credință, deslegare de greșale luând”.

(Sinodul dela Nichea de O. Popa. Lugoj.)

Acest lanț cinstit se amintește întâieșdată în faptele Sfinților Apostoli cap. 12 astfel: „Iară în vremea aceea pus-a Irod împăratul *) mâinile să facă râu unora din biserică. Și a ucis pe Iacob, fratele lui Ioan cu sabia. Și văzând, că plăcea Jidovilor, a adaus a prinde și pe Petru. Și erau zilele zimelor. Și prinzându-l, la băgat în temniță, dându-l la patru cete de câte patru ostași, să-l păzească, vrând după Paști să-l scoată poporului. Deci Petru era păzit în temniță, iară biserică făcea rugăciune neîncetată la Dumnezeu pentru el. Iară când voia să-l scoată Irod, în noaptea aceea Petru era dormind între doi ostași, *legat cu două lanțuri*, și păzitorii înaintea ușii păzeau temnița. Și iată îngerul Domnului a venit și luminează strălucit în casă; și lovind în coaste pe Petru, l'a deșteptat, zicând: „școală de grab!” Și au *căzut lanțurile* de pe mâinile lui. Și a zis îngerul către el: „... îmbracăți haina, Și vino după mine!” Și ieșind, mergea după el, și îngerul la condus afară din cetate, deschizându-se singură înaintea lor poarta cea de fier ce ducea în cetate.

Sutașul care cu ostașii a păzit temnița sf. Petru, văzând minunata lui eșire s'a făcut creștin cu toată casa lui și a luat lanțurile cu cari a fost legat sf. Petru și-lea păstrat cu pietate.

Lanțurile au remas în familia sutașul până în veacul al treilea, când

*) Irod Agripa, nepot lui Irod cel Mare care a voit să omoare pe Isus.

după ce s'a sistat persecutarea creștinilor, s'au depus în biserica din Ierusalim.

În veacul al cincilea cercetând împărăteasa Eudoxia soția lui Teodosiu (408—450 d. Hr.) a doua oară locurile sfinte, patriarhul din Ierusalim Iuvenal i-a dăruit lanțurile Sf. Petru.

Împărăteasa Eudoxia a dat unul din aceste lanțuri bisericii din Constantinopol, iar celalalt la trimis la Roma fetei sale, soției lui Valentinian III. (426—455 d. Hr.) împăratul apusului.

Pontificile Sixt. III. (432—440 d. Hr.) aducând și lanțurile cu cari a fost legat sf. Petru sub Nerone, le-a pus lângă lanțul adus din Ierusalim și iată spre cea mai mare bucurie și minunea creștinilor, lanțurile s'au încrustat, cum se poate vede aceasta și azi la Roma în biserica zidită de împărăteasa Eudoxia în onoarea lanțurilor numită: Chiesa di S. Pietro in Vinculi.

Poșta administrațiunii.

Cvătăm cu mulțumită următoarele abonamente intrate dela: George Petrovay paroh în Sârbi 100 Lei, Ștefan Ilnișky protopop în Budești 520 Lei, Iuga Iuon Sălitatea de sus 52 Lei.

Garoafa

Un grădinar cultivase în grădina sa o garoafă de toată frumusețea, care eră admirată de toți pentru culorile ei cele fine și pentru mirosul splendid ce-i răspândia.

Într-o zi intră în grădină un domn nobil, cu soția sa, și priviau această floare.

Domnul însă observă: „Culorile garoafei nu sunt ceva special; cât despre mirosul ei, el este foarte aromatic și foarte plăcut”.

Doamna însă strigă: „Nu, nu-i așa! Este tocmai invers. Culorile acestei flori sunt incomparabil de frumoase; dar păcat! ea n'are nici un miros.

Grădinarul nu prea putea înțelege la început aceste păreri curioase, dar după puțin observă, că domnul aveă o vedere slabă, iar doamna aveă tocmai guturai.

Grădinarul își zise atunci: „Precum se întâmplă cu drăguța mea garoafă, se întâmplă și cu multe alte lucruri frumoase și bune. Până și cele mai nobile și sfinte lucruri sunt critizate de oamenii, cărora le lipsesc simțurile respective, pentru a recunoaște perfecțiunile lor”.

Frumosul dacă nu te mulțumește
Cusuru-n tine însuși se găsește.

Biblioteca „Presa Bună” Iași.

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT”

tradus și tâlcuit de pâr. dr. Bălăn
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET
Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

16—22 Ianuarie 1927.

16. Dumineca Leproșilor (Ev. d. Luca, 17, 12) Lanț. Ap. Petru.
17. Luni. C. Antonie † 556 d. Hr.
18. Marți. P. At. și Chiril.
19. Miercuri. C. Macarie și Arsenie.
20. Joi. C. Eutimie † 473 d. Hr.
21. Vineri. C. Maxim † 662 d. Hr.
22. Sâmbătă. Ap. Timoteiu.